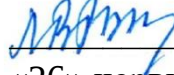

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І.ПИРОГОВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Вінницького національного
медичного університету ім. М.І. Пирогова
академік НАМН України

 проф. Мороз В.М.
«26» червня 2019 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному
медичному університету ім. М.І. Пирогова**

Положення розглянуто та
затверджено на засіданні вченої
ради Вінницького національного
медичного університету
ім. М.І. Пирогова
Протокол № 11 від 26.06.2019 р.

Вінниця 2019 р.

1. Загальні положення

1.1. Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу. Вона здійснюється з метою засвоєння навчального матеріалу, визначеного тематичним планом для самостійних занять; закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок; виконання індивідуальних завдань у форматах проектів, розрахунково-графічних робіт, доповідей, есе тощо з навчальних дисциплін (для спеціальностей: 226 «Фармація», «Медична психологія»), наукових робіт; підготовки до майбутніх занять та контрольних заходів; формування у студентів культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань.

1.2. Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен складати не менше ніж $\frac{1}{3}$ і не більше $\frac{2}{3}$ загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення окремої навчальної дисципліни.

Враховуючи, що тижневе навчальне навантаження студента складає 54 години, щотижнева самостійна робота повинна складати не менше, ніж 18 (27) годин.

1.3. Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

1.4. Самостійна робота студента забезпечується інформаційно-методичними засобами (підручники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, комплекти індивідуальних семестрових завдань, комп'ютерні навчальні комплекси, методичні рекомендації з організації самостійної роботи та виконання окремих завдань, які повинні мати також і електронні версії) та матеріально-технічними засобами, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Крім того, для самостійної роботи студента рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю.

1.5. Самостійна робота студента з вивчення навчального матеріалу з конкретної дисципліни може проходити в бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, лабораторіях тощо.

1.6. Для забезпечення належних умов самостійної роботи студентів на складному лабораторному обладнанні, у комп'ютерних класах, інших навчальних об'єктах підвищеної складності ця робота може здійснюватися за попередньо складеним графіком під керівництвом викладачів кафедри з наданням необхідної консультації або допомоги.

1.7. Відповідальність за створення умов для проведення самостійної роботи студентів покладається на завідувачів кафедрами університету. Облік самостійної роботи студентів ведуть викладачі у журналі обліку навчальних занять (розділ обліку самостійної роботи).

1.8. Відповідальність за якість самостійної роботи безпосередньо несе студент.

1.9. Виконання індивідуальних завдань з дисципліни є невід'ємною складовою самостійної роботи студента.

2. Роль і місце самостійної роботи в навчальному процесі

2.1. Однією з генеральних начального процесу є розробка педагогічних технологій, методик та прийомів, які підвищують ефективність студентів в самостійному вивченні програмного матеріалу. Це передбачає різні форми роботи, а саме:

- вивчення програмного матеріалу через класичні форми – бібліотеки, навчально–методичні класи, Інтернет; виконання різної форми самостійних індивідуальних робіт – презентації, проекти, групові проекти, огляди сучасних досягнень, розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи, історії хвороб; практичну роботу в лабораторіях, на об'єктах навчальної та виробничої практик.

Враховуючи, що обсяг самостійної роботи може складати від 30 до 70 % від загального навчального навантаження, розробка концептуальних засад методики її проведення та організаційних елементів реалізації на освітньо–кваліфікаційному рівні «магістр» і формах навчання (денна, заочна), є актуальною, своєчасною та необхідною, як на територіальному рівні, так і у вигляді конкретних методичних розробок.

2.2. На сучасному етапі реформування системи освіти в Україні одне з найважливіших місць займає питання про гуманізацію навчально-виховного процесу. Одним з аспектів гуманізації медичної освіти є планування та організація самостійної роботи студентів. Саме самостійна робота дає можливість студенту використати право на свободу вибору (що вивчати?, як?, коли?, де?, яким чином себе контролювати?). Правильна організація та планування самостійної роботи дозволяє стимулювати не репродуктивну діяльність, а пошукову, творчу. Під самостійністю слід розуміти не тільки вміння робити самостійні висновки і застосовувати одержані знання в практичній діяльності, але й можливості організувати свою діяльність без сторонньої допомоги.

3. Види самостійної роботи

3.1. В закладах освіти самостійну роботу називають «проектною діяльністю», всі її види «персональними проектами». Самостійне завдання як "персональний проект" ілюструє розвиток наступних кваліфікаційних вимог:

вміння виявляти проблеми та інтереси соціуму;

вміння ставити адекватну мету, визначати спадковість завдань;

властивість знаходити оптимальні рішення, ефективні засоби й методи для досягнення мети;

вміння знаходити необхідну інформацію з використанням сучасних технологій, класифікувати й систематизувати її;

вміння планувати діяльність, уявляючи весь навчальний процес загалом від початку до кінця;

вміння представляти результати своєї діяльності як в документальному, так і усному вигляді для процедури публічного захисту (презентації);

вміння володіти навичками ділового результативного співробітництва.

3.2. Виділено такі види самостійної роботи:

1. Робота з підручником, навчальним посібником, дидактичними матеріалами, цифровою інформацією

2. Розв'язування задач

3. Виконання вправ

4. Написання проектів

5. Самостійні спостереження

6. Лабораторні роботи

7. Дослідницька діяльність

9. Моделювання

10. Виконання трудових завдань

11. Виконання:

- описових робіт;

розрахункових робіт;

графічних робіт;

практичних робіт;

комп'ютерних графічних робіт;

контрольних робіт;

розрахунково-графічних робіт;

проектів.

3.3. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, закріпленню і узагальненню отриманих знань, формуванню вмінь використання знань для комплексного вирішення

відповідних професійних завдань. Види, термін виконання, виконання і захисту індивідуальних завдань з певних навчальних дисциплін визначаються їх робочими програмами та розкладом занять. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих студентом за виконання індивідуальних завдань, є необхідною умовою допущення до семестрового контролю з даної дисципліни.

3.4. Розрахунково-графічні роботи (проекти) – це види індивідуальних завдань, які передбачають вирішення конкретних практичних навчальних задач з використанням відомого, а також (або) самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Складову частину такої роботи можуть складати програмні продукти та графічний матеріал, який виконується відповідно до чинних нормативних вимог та із застосуванням комп'ютерної графіки.

Ці види індивідуальних завдань повинні сприяти поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, розвивати навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою.

3.5. Історія хвороби як форма індивідуального завдання рекомендуються для навчальних дисциплін клінічного профілю.

В одному семестрі кількість історій хвороб з різних дисциплін не може бути більше трьох. На виконання історії хвороби з дисципліни у робочій програмі навчальної дисципліни необхідно передбачати навчальний час (не менше 10-15 годин).

3.6. Курсова робота для здобувачів вищої освіти спеціальності «Медична психологія» та «Фармація» з навчальної дисципліни передбачає розробку сукупності документів (пояснювальної записки, графічного, ілюстративного матеріалу. Вона вирішує конкретну задачу щодо об'єктів діяльності фахівця (технологій та програмних засобів або їх окремих частин, проблемних питань тощо).

3.6.1 . Курсова робота виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням для курсової роботи на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.

3.6.2. Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами діяльності майбутнього фахівця.

3.6.3. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, а також інші вимоги наводяться у методичних вказівках, які розробляються кафедрами.

Практична підготовка студентів є необхідним компонентом професійної підготовки випускників ВНМУ.

4. Організація самостійної роботи

4.1. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів **повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента**. Для самостійної роботи студенту також рекомендується

відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література.

4.2. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах. У необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних засобів. Графік доводиться до відома студентів на початку поточного семестру.

4.3. При організації самостійної роботи студентів з використанням складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації (наприклад, комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування тощо) передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця.

4.4. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

4.5. Навчально-методичні матеріали з організації самостійної роботи студента з певної дисципліни повинні містити такі обов'язкові складові: зміст дисципліни (перелік тем, лабораторних, практичних і семінарських занять та обсяг годин, відведених на їх вивчення, з них на самостійну роботу); форми самостійної роботи, які рекомендуються; перелік тем, питань і завдань, які студент, повинен опрацьовувати самостійно. В цьому переліку наводять, в першу чергу, ті теми, що передбаченні типовою програмою з дисципліни, але не включені в аудиторну роботу проходженням навчальної чи виробничої практики.

перелік тем, питань і завдань, що характеризують взаємозв'язок, між окремими процесами, що підкреслюють значимість дисциплін;
форми контролю знань по самостійній роботі;
графік опрацювання тем (питань), винесених на самостійне вивчення, та консультацій;
контрольні питання для самоперевірки, які можуть подаватись у формі тестових завдань;
список рекомендованої літератури (основна і додаткова).